

JELENA-JELA PEROVIĆ (1918-1972)

Jelena Perović rođena je 1. januara 1918. godine u selu Mašići, srez Banjaluka u brojnoj porodici Djordje Perovića, službenika u Banjaluci. U Banjaluci je završila osnovnu školu, gimnaziju i četiri razreda učiteljske škole, gde se kao srednjoškolka aktivno uključuje u napredni omladinski pokret i postaje član Saveza komunističke omladine Jugoslavije (SKOJ). 1937. godine isključena je sa grupom drugova iz banjalučke učiteljske škole radi svog revolucionarnog delovanja među školskom omladinom, te je učiteljsku školu završila 1938. godine u Zagrebu, gde aktivno učestvuje u zagrebačkom naprednom omladinskom pokretu. Jela je ponikla i odrasla u naprednoj banjalučkoj porodici koja je dala primer brojnog učešća u narodno-oslobodilačkom ratu.

Prvo Jelino učiteljsko mesto službovanja bilo je selo Hašani, u Podgrmeču kod Bosanske Krupe, u kome je zatiče i okupacija zemlje 1941. godine. Pored svoga nastavničkog i prosvetiteljskog rada Jela u selima Podgrmeča razvija organizovanu ideološko-političku aktivnost tumačeći ideje i političke poglede Komunističke partije Jugoslavije. Juna 1941. godine ustaška vlast je otpušta iz službe kao Srпкиnju i ona se vraća u svoju rodnu Banjaluku, gde aktivno radi u ilegalnoj organizaciji narodno-oslobodilačkog pokreta na prikupljanju oružja, lekova, odeće i hrane za partizanske borce, na sakrivanju ilegalaca i provođenju boraca u odrede i drugim akcijama za pomoć oružanoj borbi protiv okupatora. U ovoj borbi ona ima punu podršku i aktivnu saradnju cele svoje porodice. U Banjaluci, novembra 1941. godine postaje član Komunističke partije Jugoslavije.

Zbog nemogućnosti daljeg opstanka u Banjaluci, Jela januara 1942. godine odlazi u partizane, na oslobodjenu teritoriju Bosanske Krajine, gde biva određena za politički rad na terenu Podgrmeča, koji je dobro poznavala i još pre rata ostvarila snažan politički uticaj u tamošnjim selima. Za čitavo vreme narodno-oslobodilačkog rata Jela dejstvuje na terenu Bosanske Krajine, a najviše na području Podgrmeča. Organizator je raznovrsnih aktivnosti naroda toga kraja.

usmerenih na pomoć narodno-oslobodilačkoj vojsci i na organizovanje oslobodjene teritorije. Osniva organizacije Antifašističkog fronta žena, pionirske i omladinske aktive, organizacije Komunističke partije i usmerava njihovu aktivnost na raznovrsnu pomoć frontu u hrani, odeći i dr., na zbrinjavanje i negu ranjenika, na sakupljanje letine, na kurirsku službu, na opismenjavanje, prosvetivanje i kulturno uzdizanje žena i omladine. Za to vreme je, prema ukazanoj potrebi, obavljala mnoge funkcije u organizacijama Antifašističkog fronta žena i Komunističke partije. Između ostalog, bila je sekretar AFŽ za okrug Podgrmeča i delegat na Prvoj konferenciji AFŽ, održanoj 1942. godine u Bosanskom Petrovcu, zatim sekretar KP za Sanski Most i dr.

U četvrtoj ofanzivi, prilikom neprijateljskog prodora na slobodnu teritoriju Podgrmeča, 1942. godine, Jela se sa narodom povlači u Grmeč i po zbegovima prolazi kroz sve nedaće i stradanja ispunjavajući uvek neumorno svoju ulogu političkog radnika koji organizuje, hrabri, pomaže.

Posle oslobodjenja zemlje, februara 1945. godine Jela dolazi u Beograd i u prvim posleratnim godinama obavlja razne dužnosti u gradskoj organizaciji KP Beograda i u organima narodne vlasti: član je Agitpropa Mesnog komiteta KP Beograda, organizacioni i politički sekretar Rejonskog komiteta KP Voždovca u Beogradu, sekretar Narodnog odbora Voždovca, sekretar Gradskog odbora Narodnog fronta Beograda, sekretar za prosvetu i kulturu Narodnog odbora Beograda i dr.

Od 1959. godine je u Sarajevu gde nastavlja svoju političku i prosvetnu delatnost, sada u oblasti izdavačke i publicističke delatnosti, kao direktor izdavačke kuće "Veselin Masleša".

1964. godine je ponovo u Beogradu na dužnosti urednika i direktora dečijeg lista "Kekec", gde ostaje sve do penzionisanja 1971. godine. Umrla je u Beogradu 11. aprila 1972. godine. Za svoj samopregorni rad i doprinos oslobodjenju i izgradnji naše zemlje odlikovana je ordenom Partizanske spomenice 1941. i sa više ratnih i mirnodopskih odlikovanja.

Jela Perović je tekom celokupne svoje profesionalne i političke aktivnosti bila vezana za pedagoško-prosvetni rad najpre kao mlada učiteljica, zatim u ratu kao političko-prosvetni radnik na oslobodjenoj teritoriji, pa u posleratnom periodu kao partijski akti-

vista i organizator narodne vlasti i njene prosvetne i kulturne delatnosti, i na kraju u izdavačkoj i publicističkoj delatnosti za decu. Na ljude, koji su je znali i radili sa njom, Jelina ličnost je uvek zračila izvanrednom duhovnom snagom, principijelnošću i neugasivim revolucionarnim žarom, a u isto vreme ljudskom toplinom, spremnošću da razume drugoga i neizmernom ličnom skromnošću.

Beograd, jesen 1981.

Бранислава Тепобит
Београд, 26. VII. 1983